

[Bodil Koch.]

Denne kirke er en ren borgerlig institution, som danner rammen om den frie forkyndelse af evangeliet. Enhver dansk borger er gennem kirkeskatten med til at skaffe det økonomiske grundlag for kirkens administration og drift, såfremt han eller hun ikke har meldt sig ud af kirken — og det er et lige så rimeligt som demokratisk forlangende, at den, der er med til at betale til folkekirken opretholdelse, også skal have indflydelse i dens anliggender. Det har forsåvidt enhver også under de nuværende regler, blot man tilmelder sig til den kirkelige valgliste, men det er i virkeligheden ganske ubilligt at kræve en speciel tilmelding.

Når man i sin tid satte kravet om personlig tilmelding som betingelse for kirkelig valgret, var det utvivlsonst ud fra en formening om, at man på denne måde kunne sikre sig, at det blev de specielt interesserede, de særligt „åndelige“ eller troende, hvordan man nu vil udtrykke sig, der fik indflydelse på kirkens forhold. Men denne begrundelse for at bevare tilmeldingspligten er ikke holdbar. Der er da også et stigende ønske i mange kredse, både blandt præster og i den almindelige befolkning, bag det i det foreliggende lovforslag fremsatte forslag om bortfald af denne tilmeldingspligt. Man kan ikke ved lovgivning sikre sig garanti for menneskers åndelige habitus lige så lidt som for ægtheden af deres kirkelige interesse. Man kan ikke med nogen skygge af ret tale om, at tilmeldingen er bevis på et vist mindstemål af kirkelig aktivitet, så sandt som en eventuel massetilmelding med politisk betoning rent faktisk må tages som fuldgyldig erhvervelse af kirkelig valgret og valgbarhed. Alene dermed turde egentlig tilmeldingspligtens meningsløshed være tilstrækkeligt godtgjort.

Men overfor dem, der endnu den dag i dag måtte ønske at bevare tilmeldingspligten, og som deri ser en sikring af kirkelige interesser, kunne det måske være rimeligt at pege på, at en sådan formel sikring i virkeligheden er et tegn på indre svaghed. Kirkens styrke beror på ganske andre ting end lovparagraffer og klausuler. Derfor bør den danske folkekirke langt hellere end at vedblive med at gardere sig bag tilmeldingspligtens gærdestave uden noget særkrav give enhver adgang til at deltage i dens styre, som ved dåben er blevet medlem af den, og det er som bekendt så

godt som hele det danske folk. Den eneste naturlige begrænsning af valgretten er sat i den nugældende lovs § 4, stk. 1 og 2, der fraskriver de borgere kirkelig valgret, som åbenlyst fornægter kristendommen eller ikke opfylder de for valgret til rigsdagen gældende betingelser. Kravet om tilmeldingens bortfald er først og fremmest begrundet i et almindeligt demokratisk retfærdighedsbegreb, som kirken gør vel i ikke at sidde overhørig, men efter min mening er det også kirkelig set et gode. Jeg nærer ingen tvivl om, at mangt et dansk menighedsrådsmedlem, som af politiske grunde har tilmeldt sig den kirkelige valgliste og er indtrådt i menighedsrådene — og at noget sådant sker, er efter min mening både godt og naturligt —, gennem sin aktive deltagelse i kirkeligt arbejde har fået en personlig tilknytning til og en ny forståelse for kirkelige spørgsmål. Men dette er forsåvidt en betragtning, som er uvedkommende eller i hvert tilfælde kommer i anden række. Først og fremmest gælder det, at så længe den danske kirke er en folkekirke, bør den også såvidt det er muligt stræbe efter i sin opbygning at være hele folkets kirke.

Dernæst kommer jeg til det andet hovedpunkt, spørgsmålet om menighedsrådenes adgang til at deltage i besættelsen af præsteembeder. Lovforslaget giver, som det vil være folketinget bekendt, kirkeministeren ret til at besætte hvert 10. præsteembede, der bliver ledigt indenfor folkekirken. Heri ligger — det kommer vi ikke udenom — en vis begrænsning af menighedsrådenes bestemmelsesret, men det er en begrænsning, der bygger på et ønske fra præsterne side og tilmed en begrænsning, som Landssammenslutningen af Menighedsråd i Danmark enstemmigt står bag, hvad også den højterede kirkeminister nævnte i sin forelæggelsestale. Baggrunden for denne ændring er et problem, som har voldt en ikke ringe vanskelighed indenfor folkekirken, nemlig spørgsmålet om ansættelsen af de ikke helt få præster, der i en årrække har arbejdet udenfor landets grænser og senere ønsker at vende tilbage til Danmark. Disse mænd har oftest et langt og udmærket kirkeligt arbejde bag sig, men er som regel kommet op i årene, og erfaringen har vist, at de ikke har let ved at få embede efter de nugældende regler for præstevalg. Menighedsrådene foretrækker sædvanligvis yngre ansøgere og mænd, som